

Celkově se k problematice šikany vzdělávali v posledních třech letech pedagogičtí pracovníci ve více než čtyřech pětinach navštívených základních škol. Podle očekávání se vzdělávali k této problematice nejčastěji školní metodici prevence (v 58,5 % škol). V necelé polovině škol se vzdělávalo v této oblasti také vedení školy (ve větší míře ve školách jen s 1. stupněm, kde činnosti v oblasti prevence zajišťují nejčastěji sami ředitelé školy).

Na závěr kapitoly o základních školách je vhodné doplnit, že ačkoliv by se mohlo zdát, že školy jen s 1. stupněm realizují v oblasti prevence některé činnosti v menší míře než školy plně organizované, aktivity těchto škol odpovídají jejich charakteru. Jde o školy s malým kolektivem a malým počtem vyučujících, kteří jsou téměř neustále v úzkém kontaktu se žáky. Je zde tak větší informovanost a současně také větší dohled, což se projevuje ve výrazně nižším výskytu rizikového chování oproti školám plně organizovaným. Nižší výskyt rizikového chování může souviset také s nižším věkem žáků.

3.2.2 Personální zajištění prevence rizikového chování

Zjištění uvedená v této a následujících kapitolách poskytují souhrnný pohled na prevenci ve školách jako celku. Informace poskytl 4 101 ředitelů škol v rámci inspekčního elektro-nického zjišťování.

Kdo zajišťuje prevenci rizikového chování u jednotlivých typů rizikového chování, zobrazuje tabulka č. 10. Vzhledem k odlišnosti personálního složení škol plně organizovaných a škol jen s 1. stupněm jsou následující výsledky prezentovány v tomto členění.

Tabulka 10

Zajištění prevence rizikového chování u jednotlivých typů rizikového chování/dovedností pro život – podíl škol (v %)

Zajištění prevence	Typ školy	Dovednosti sebeovlivnění	Sociální dovednosti	Záškoláctví	Šikana / agrese	Rizikové sporty / doprava	Rasismus / xenofobie	Sekty	Sex. rizikové chování	Adiktologie – závislosti	Týrání / zneužívání	Poruchy příjmu potravy
Učitelé v rámci výuky	1. stup.	95,8	97,0	69,4	87,1	87,6	87,3	48,0	61,4	73,1	80,4	69,0
	úplná	96,5	96,5	47,0	77,8	86,5	93,2	83,0	91,1	84,4	77,2	84,8
Třídní učitelé v rámci třídnických hodin	1. stup.	41,3	41,6	44,4	50,0	34,7	35,0	17,3	20,5	27,2	33,9	23,1
	úplná	76,7	78,6	84,1	85,6	60,8	67,4	37,8	46,3	56,0	58,0	46,5
Výchovný poradce	1. stup.	18,6	18,6	25,9	30,2	9,9	14,4	7,2	9,1	12,0	18,3	10,3
	úplná	65,3	64,8	86,1	84,7	19,9	55,2	31,1	43,3	52,3	61,8	42,8
Školní metodik prevence	1. stup.	35,4	33,5	39,2	53,6	23,9	32,6	17,6	21,0	33,6	36,4	24,4
	úplná	67,8	64,0	80,1	93,4	33,5	73,1	50,9	64,8	81,4	75,1	60,4
Školní psycholog	1. stup.	2,1	2,2	1,4	2,9	0,4	1,0	0,7	1,0	1,1	2,0	1,5
	úplná	16,2	15,9	13,0	18,8	2,5	10,4	6,0	10,4	12,2	15,4	13,0
Speciální pedagog	1. stup.	3,4	3,2	2,0	3,4	1,2	1,3	0,8	1,2	1,6	2,1	1,3
	úplná	13,3	12,6	7,6	11,9	3,3	6,4	4,0	5,4	6,2	7,5	5,9
Externí lektoři nebo organizace	1. stup.	14,2	15,9	5,5	21,4	16,1	8,8	3,4	6,7	11,9	9,9	7,6
	úplná	34,7	34,9	17,5	49,5	31,9	38,0	25,1	48,0	50,7	34,3	37,3
Danou oblast nezajišťujeme	1. stup.	1,1	0,1	6,2	0,0	6,5	5,8	44,2	30,5	16,5	6,4	22,5
	úplná	0,2	0,0	0,5	0,1	3,9	0,5	5,6	0,7	1,0	1,0	2,8